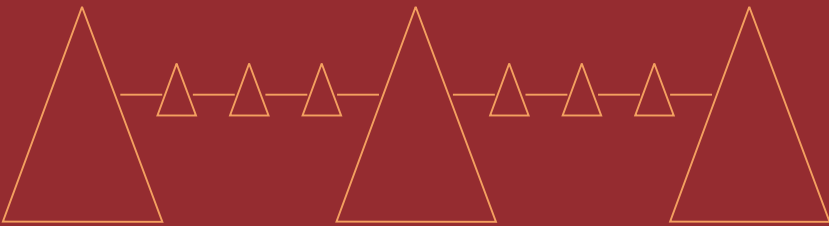

Annemette Hejlsted

Fortællingen

– teori og analyse

Forlaget Samfundslitteratur

FORTÆLLINGEN
– teori og analyse

ANNEMETTE HEJLSTED

FORTÆLLINGEN

– teori og analyse

FORLAGET SAMFUNDSLITTERATUR

Annemette Hejlsted
Fortællingen
– teori og analyse

1. udgave 2007
E-bog 2016

© Samfundslitteratur, 2007

Grafisk tilrettelæggelse: SL grafik
Sats og tryk: Narayana Press
E-bog produktion: PHi Business Solutions Ltd. (Chandigarh, India)

Trykt bog ISBN: 978-87-593-1210-0
E-bog ISBN: 978-87-593-2766-1

Samfundslitteratur
Rosenørns Alle 9
1970 Frederiksberg C
info@samfundslitteratur.dk
samfundslitteratur.dk

Alle rettigheder forbeholdes.
Kopiering fra denne bog må kun finde sted på institutioner eller i virksomheder, der har indgået aftale med COPY-DAN Tekst & Node, og kun inden for de rammer, der er nævnt i aftalen.
Undtaget herfra er korte uddrag til anmeldelse.

Indhold

Forord	9
Indledning	11
<i>Afsender – fortælling – modtager</i>	12
<i>Tekst og fortælling</i>	13
<i>Fortællingens tomme pladser</i>	14
<i>Teoriene</i>	15
<i>Bogens metode og opbygning</i>	16
1 Fra Aristoteles til Peter Brooks	17
<i>Aristoteles' Poetik</i>	17
<i>Russisk formalisme</i>	20
<i>Vladimir Propp</i>	22
<i>Roman Jakobson</i>	23
<i>Mikhail Bakhtin</i>	25
<i>Nykritikken</i>	26
<i>Strukturalisme</i>	28
<i>A. J. Greimas (aktantmodellen og transformationsmodellen)</i>	28
<i>Tegnbegrebet og betydningens grundstruktur</i>	29
<i>Tzvetan Todorov</i>	35
<i>Seymour Chatman og Shlomith Rimmon-Kenan</i>	36
<i>Teorier om plot i filmfortællinger</i>	38
<i>Poststrukturalisme</i>	39
<i>Roland Barthes' S/Z</i>	40
<i>Peter Brooks' Reading for the Plot</i>	42
2 Plot	47
<i>Begivenheden</i>	48
<i>Typer af begivenheder</i>	50
<i>Begyndelse, midte og slutning</i>	52
<i>Sjuzet og fabula</i>	54
<i>Begæret i fortællingen</i>	56
<i>Personernes begær</i>	57
<i>Fortællingens og læserens begær</i>	59
<i>Fortællingen som afvigelse</i>	61
<i>Normen</i>	63
<i>Norm og afvigelse – sjuzet og fabula</i>	65
<i>Det paradigmatiske punkt</i>	66

Sammenhængsskabende kræfter	67
Metonymien	67
Gentagelsen	69
Plotmatricen	72
Analyse af plot	73
Analyse af plottet i "Prinsessen på ærten"	75
Begivenheder	75
Sjuzet og fabula	76
Begæret i fortællingen	76
Afvigelser	77
Det paradigmatiske punkt	78
Sammenhængen	78
Konklusion	80
3 Fortællingens verden	81
Begrebshistorisk redegørelse	81
Fortællingens verden	84
Kronotopen	87
Karakteriseringsformer	88
Analyse af fortællingens verden	90
Analyse af fortællingens verden i "Prinsessen på ærten"	91
Tid-rum-indikatorer	91
Forandrede indikatorer	92
Karakteriseringsformer	92
Konklusion	92
4 Karakterer	95
Begrebshistorisk redegørelse	95
Karakteren i den tidlige litteraturforskning	95
Fra karakter til aktant	98
Karakteranalysens rehabilitering	100
Karakterbegrebet	103
Terminologi	103
Karakteren som tekstlig konstruktion og karakteren som person	105
Matricer	109
Karakteriseringsystematisering	110
Karakterklassifikation: Runde og flade karakterer	116
Analyse af karakterer	117
Analyse af karaktererne i "Prinsessen på ærten"	120
Prinsen	121
Den gamle konge	122
Prinsessen	123
Den gamle dronning	124
Karakter og plot	125
Analyse af karakter og plot	126
Analyse af karakter og plot i "Prinsessen på ærten"	128
Karakterernes plot	128
Karakterer og hovedplot	129

5	Fortæller	131
	<i>Begrebshistorisk redegørelse</i>	131
	<i>Ytringen</i>	133
	<i>Forfatter, fortæller og karakter</i>	134
	<i>Fortælleelementer</i>	135
	<i>Fortællertyper</i>	139
	<i>Fortællere i filmfortællinger</i>	142
	<i>Skiftende fortællere</i>	143
	<i>Særlige fortællertyper</i>	143
	<i>Supplerende begreber</i>	146
	<i>Analyse af fortællere</i>	147
	<i>Analyse af fortælleren i "Prinsessen på ærten"</i>	148
	<i>Fortælleformen</i>	148
	<i>Synsvinkler</i>	149
	<i>Tidsforhold</i>	149
	<i>Kombinationen</i>	150
	<i>Konklusion</i>	150
6	Modus	151
	<i>Begrebshistorisk redegørelse</i>	151
	<i>Definition af modus</i>	152
	<i>Stil</i>	154
	<i>Analyse af modus</i>	155
	<i>Analyse af den litterære modus i "Prinsessen på ærten"</i>	157
	<i>Stil</i>	157
	<i>Sammenfatning af karakteristika</i>	158
	<i>Opstilling af hypotese om anvendt modus eller modi</i>	159
	<i>Modusbegreber</i>	159
	<i>Karakteristik af forvaltningen af den eller de specifikke modi</i>	160
7	Genre	163
	<i>Begrebshistorisk redegørelse</i>	163
	<i>Genrebegreb</i>	166
	<i>Fortællende prosagenrer</i>	168
	<i>Novelle</i>	169
	<i>Short story</i>	172
	<i>Roman</i>	173
	<i>Fortælling</i>	175
	<i>Folkeeventyr og kunsteventyr</i>	176
	<i>Analyse af genreforvaltning</i>	178
	<i>Analyse af genreforvaltningen i "Prinsessen på ærten"</i>	179
	<i>Opstilling af tese om genreforvaltning</i>	179
	<i>Genrebegreb</i>	179
	<i>Karakteristik af forvaltningen af den eller de specifikke genrer</i>	180
8	Plot i andre genrer og medier	183
	<i>Lyrisk</i>	183